

LANDSKAPSINFORMASJONSSYSTEM (LIS98) – DELPROSJEKT 11.

Jordbruksareal ute av drift

- et forsøk på kartlegging ved hjelp av registerkobling

Steinar Taubøll
Roar Lågbu

NIJOS rapport 9/98
ISBN 82-7464-139-6

Tittel	Jordbruksarealer ute av drift - et forsøk på kartlegging ved hjelp av registerkobling	NIJOS nummer rapport 9/98
Forfatter	Steinar Taubøll Roar Lågbu	ISBN nummer 82-7464-139-6
Oppdragsgiver	Intern FoU-rapport (LIS-98)	Dato 02.04.98
Fagområde	Landskap	Sidetall 12
Sammendrag <p>Rapporten viser hvordan landbruksregisteret koblet med data fra register over søknader om produksjonstillegg kan gi regionale oversikter over driftsaktiviteten på det norske jordbruksarealet. Kartpresentasjoner over driftsaktiviteten er utarbeidet både på nasjonalt nivå og på mer detaljert nivå for et eksempelområde i Nord-Norge. Kartene viser romlige fordelingsmønstre som kan være viktig informasjon i forståelsen av utviklingstendensen i det norske jordbruket.</p>		
Andre NIJOS publikasjoner fra prosjektet - ingen		
Emneord GIS Jordbruksarealer	Ansvarlig underskrift	Pris kr.:
Utgiver <p>Norsk institutt for jord- og skogkartlegging Postboks 115, 1430 Ås Tlf.: 64949700 Faks: 64949786 e-mail: nijos@nijos.nlh.no</p>		

INNHold

- 1) Sammendrag, s. 1
- 2) Innledning, s. 1
- 3) Delprosjektets politiske relevans, s. 1
- 4) Dataregistre som er brukt, s. 2
- 5) Metode, s. 3
- 6) Begrensninger i datamaterialet, s. 4
- 7) Kart fra delprosjektet, s. 5

Vedlegg s.7

Kart tilhørende rapporten kan leveres på forespørsel.

1) SAMMENDRAG

Rapporten viser hvordan landbruksregisteret koblet med data fra register over søknader om produksjonstillegg kan gi regionale oversikter over driftsaktiviteten på det norske jordbruksarealet. Kartpresentasjoner over driftsaktiviteten er utarbeidet både på nasjonalt nivå og på mer detaljert nivå for et eksempelområde i Nord-Norge. Kartene viser romlige fordelingsmønstre som kan være viktig informasjon i forståelsen av utviklingstendensen i det norske jordbruket.

2) INNLEDNING

Etatene i offentlig landbrukssektor har bygd opp en rekke landsdekkende databaser og flere er under etablering. Disse databasene kan etter hvert knyttes nærmere sammen og danne en enhetlig infrastruktur for informasjon. I dette økende informasjonstilfanget vil NIJOS gi eksempler på noen GIS baserte analysemuligheter med mulig politisk relevans. Prosjektet «*Landskapsinformasjonssystem 98*» (LIS98) vil sammenstille data fra databaser som antas å inngå i en slik framtidig infrastruktur.

Resultatene fra prosjektet vil ha verdi for oppbyggingen av en infrastruktur for informasjon og spesielt for videreutviklingen av LGIS-konseptet som etterhvert kan utvides slik at geografisk basert statistikk og analyser kan bli tilgjengelig på alle nivå i landbruksforvaltningen. Prosjektet genererer kompetanse som vil øke forvaltningens beredskap for analyser på nasjonalt og regionalt nivå.

Presentasjon av data vil bli knyttet til NIJOS' sin inndeling av landet i landskapsregioner og underregioner, i tillegg til de vanlige administrative enheter.

Denne rapporten med tilhørende kart er resultatet av delprosjekt 11 i LIS98.

3) DELPROSJEKTETS POLITISKE RELEVANS

a) Rapportens faglige innhold

Denne rapporten setter søkelyset på hvordan vi utnytter det norske jordbruksarealet. Et livskraftig landbruk er en forutsetning for å nå målet om å holde oppe hovedtrekkene i bosettingsmønsteret og for å sikre levekårene i ulike deler av landet. Den sterke forankringen landbruket har i Distrikts-Norge gjør at utviklingen i landbruket spiller en sentral rolle for den samlede bosettingen og sysselsettingen i disse områdene. At jordbruksarealene blir holdt i hevd har dessuten viktige kulturelle og landskapsmessige aspekter. Kunnskap om forholdet mellom eid jord og leid jord er et nødvendig grunnlag for å velge de rette virkemidler for å nå målet om et robust landbruk.

Vi finner det ikke nødvendig å gi en bred beskrivelse av disse sakene i denne rapporten, men vil gjerne vise til følgende:

Stortings prp. nr. 8 (1992-93) Landbruk i utvikling.

Kapittel 4.5.2 Forenklet virkemiddelbruk.

Kapittel 4.7.5 Jordleie og bo og driveplikt.

Kapittel 4.8.2 Mål og strategier for en helhetlig bygdepolitikk.

Kapittel 4.9.3 Produktutvikling og markedsføring av bygdeturisme.

Stortingsmeld. nr. 29 (1996-97) Regionalplanlegging og arealpolitikk.

Kapittel 7.2.1. Verdien av arealer for biologisk produksjon.

Kapittel 7.2.2. Kulturlandskapsverdiene.

Stortingsmeld. nr. 31 (1996-97) om distrikts og regionalpolitikken

Kapittel 4.3. Landbruket i den breie regionalpolitikken.

b) Valg av presentasjonsmetode

Prosjektets viktigste bidrag ligger etter vår mening i presentasjonsformen. Det underliggende tallmaterialet har vært tilgjengelig i lengere tid og har blitt presentert gjennom tradisjonell statistikk og tabeller. Vi mener at kartet som presentasjonsform gjør statistikken lettere tilgjengelig og gir informasjon man vanskelig kan lese ut av tabeller fordi mange fenomener er av en slik natur at de danner romlige mønstre som ikke kan oppdages i tabellariske framstillinger av fenomenet. Slike romlige sammenhenger kan, når de identifiseres, gi gode forklaringsmodeller og løsningsforslag i planarbeidet. På dette grunnlag mener vi at kartframstillingen i seg selv bidrar til økt helhetsforståelse og bedre tilgjengelighet i både planarbeid og politisk arbeid. Samtidig kan kartet føre til økt interesse og innblikk i materialet blant grupper som finner det tabulære materialet vanskelig tilgjengelig.

4) DATAREGISTERE SOM ER BRUKT

a) Landbruksregisteret - Nøkkel til felles data for landbrukssektoren

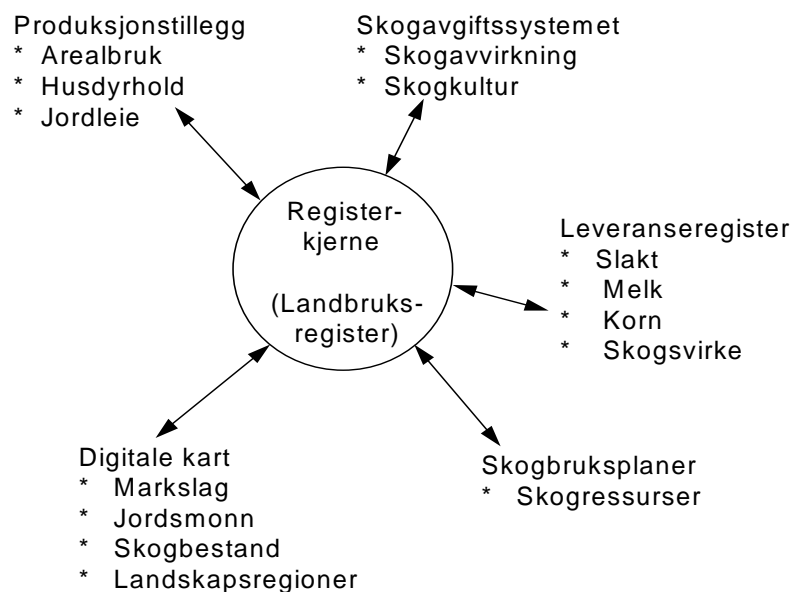
Landbruksregisteret er et landsdekkende register over landbrukseiendommer, driftsenheter i jordbruket, eiere og brukere (se vedlegget s.8 for definisjoner). Registeret gir landbrukssektoren standardiserte definisjoner og identifikasjonsnøkler for å koble ulike registre.

Landbruksregisteret er tilgjengelig for alle forvaltningsorganer som samler inn og registrerer viktige data for aktørene i landbruket.

Den enhetlige måte å registrere data på fører til at data hos de ulike forvaltningsorganer til sammen kan oppfattes som en stor felles databank med landbruksregisteret som felles nøkkel. Forholdene er dermed lagt til rette for gjenbruk og flerbruk av data også på tvers av forvaltningsorganene. Det er konsesjoner fra datatilsynet og forvaltningsmessige beslutninger som begrenser kobling og utveksling av data.

Informasjon fra digitale ressurskart (f.eks. markslagskart) kan knyttes til landbrukseiendommer via digitalt eiendomskartverk. Landbruksregisteret med omkringliggende datasystemer utgjør en betydelig mengde informasjon, og skal kunne erstatte fullstendige landbrukstillinger i framtiden. Figur 1 nedenfor viser noe av datainnholdet som kan knyttes sammen, med landbruksregisteret som felles nøkkel.

Datamodell og definisjoner i registeret er nærmere omtalt i vedlegg 1.

Figur 1: Landbruksregisteret som nøkkel til landbrukssektorens samlede informasjon

b) Register over søknader om produksjonstillegg i jordbruket

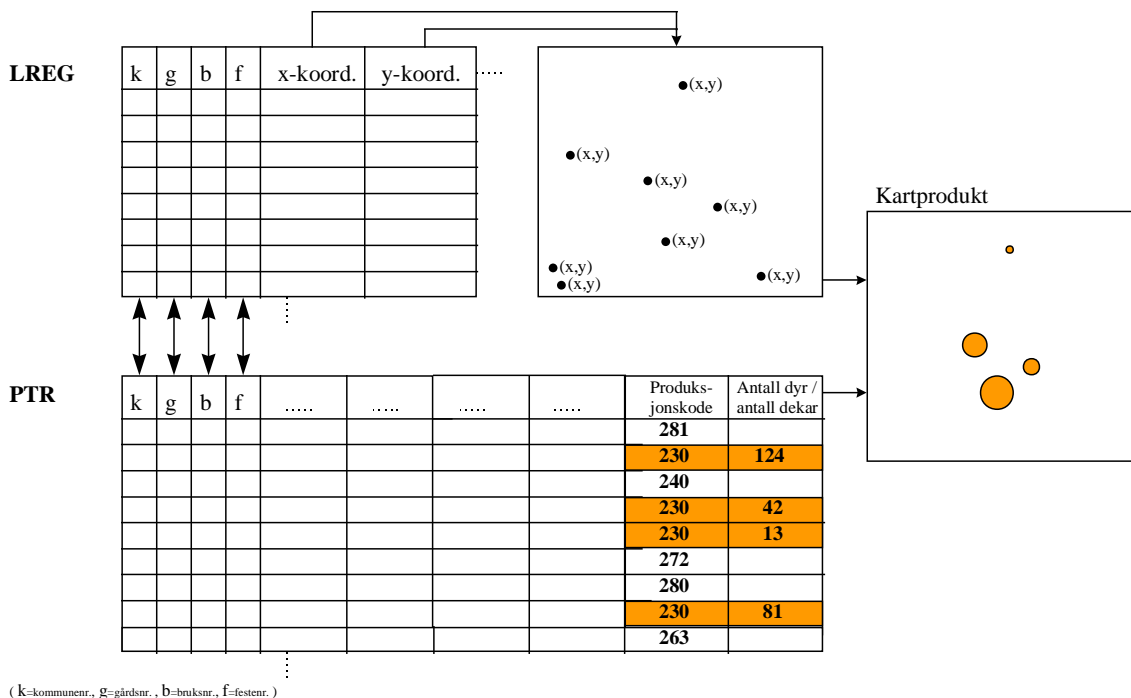
Produksjonstillegg i jordbruket er et direkte tilskudd som ytes til ca. 70.000 bønder etter innsending av søknad to ganger pr. år. For at søkeren skal få tilskudd kreves det at bonden eier eller forpakter en landbrukseiendom som han søker fra. Tilskuddets størrelse utbetales i forhold til antall dyr og antall dekar på driftsenheten. Videre er tilskuddets størrelse avhengig av hvilke dyreslag og avlingstyper som produseres, og i hvilken tilskuddszone driftsenheten er lokalisert.

Søknadene om produksjonstillegg i jordbruket blir lagt inn i en database som administreres og forvaltes av Statens kornforretning. Her finnes opplysninger om hvilke produksjonstyper og hvilke produksjonstørrelser bøndene søker om produksjonstillegg for, samt opplysninger om eie- og leieforhold. Registeret kan presentere ulike typer statistikk over jordbruksaktiviteten i Norge.

Det henvises forøvrig til «Produksjonstillegg i jordbruket, Orientering til søkerne» og «Produksjonstillegg i jordbruket, Håndbok for saksbehandlere 1996/97» utgitt av Statens Kornforretning.

5) METODE

Data fra Landbruksregisteret (LREG) og Søknad om produksjonstillegg i jordbruket (PTR) danner grunnlaget for de kartproduktene som er utarbeidet i delprosjektet. Hovednummeret til hver landbrukseiendom i LREG er koblet med hovednummeret for hver driftsenhet i PTR. Siden landbrukseiendommene i LREG er koordinatfestet kan vi kartfeste data om alle produksjonsopplysninger som søkerne om produksjonstillegg i jordbruket melder inn gjennom søknadsskjemaet. F.eks. kan det lages kart som viser mengde og lokalisering for hver enkelt produksjon det søkes produksjonstillegg for, og kart over f.eks. eieforhold og leieforhold. I figur 2 nedenfor skisseres prinsippet for hvordan data fra PTR presenteres på kart gjennom kobling av hovednummer i de to registerne.

Figur 2: Prinsippskisse over hvordan data fra PTR kan presenteres på kart

Kartfesting av produksjonen og driftsmønstrene i jordbruket kan presenteres på forskjellige geografiske nivåer og med bruk av ulike kartografiske presentasjonsmetoder. For nasjonale kart er det naturlig å aggregere data fra driftsenhetene til forhåndsdefinerte ruter (f.eks. 3 x 3 km ruter), kommuner, landskapsregioner eller andre større geografiske enheter. For presentasjon av data over et mindre geografisk område kan det være hensiktsmessig å vise produksjonen pr. driftsenhet, slik at fordelingsmønstre og mer nøyaktig lokalisering av de enkelte produksjoner kan studeres.

6) BEGRENSNINGER I DATAMATERIALET

Følgende begrensninger og feilkilder må tas hensyn til ved bruk av kartene:

- Pr. mars 1997 manglet det koordinatfesting for ca. 10% av landbrukseiendommene i LREG og ca. 4% av driftsenhetene i PTR. Disse eiendommene faller ut av beregningsgrunnlaget når det presenteres kart for andre geografisk nivå enn kommune og fylke. Graden av slik datamangel varierer fra kommune til kommune, noe som klart vises i kart E og F. Disse to kartene er utarbeidet for å vise kommuner der man må være varsom med analyse og tolkning av datamaterialet.
- Enkelte landbrukseiendommer driver uten at de søker om produksjonstillegg.
- Noen landbrukseiendommer er ikke registrert i LREG.

d) For landbrukseiendommer i LREG som ikke søker om produksjonstillegg, og dermed ikke kontrolleres for hver søknad om produksjonstillegg, finnes disse to feiltypene:
- enkelte landbrukseiendommer er faktisk opphørt men ligger fortsatt inne i LREG, f.eks. når to landbrukseiendommer er slått sammen uten at dette er meldt inn til LREG. Det samme kan skje hvis en landbrukseiendom er omdisponert til annen bruk.
- punche-feil i LREG, slik at landbrukseiendommen står representert med et annet areal enn det som faktisk fremkommer på økonomisk kartverk.

Kart fra dette delprosjektet kan inneholde alle overnevnte feilkilder, uten at det er mulig å kvantifisere hvor stor denne feilen faktisk er før en har foretatt en eventuell kvalitetskontroll av LREG med hensyn på landbrukseiendommene som ikke søker om produksjonstillegg.

7) KART FRA DELPROSJEKTET

Fire forskjellige kartprodukter som viser jordbruksaktiviteten er utarbeidet. Ytterligere to kart som viser manglende koordinater for landbrukseiendommer og driftsenheter (landbrukseiendommer som søker produksjonstillegg) er også utarbeidet. Alle kartene beskrives kort nedenfor og følger denne rapporten.

A - Areal pr. kommune

Kartet er landsdekkende og viser eid jord i drift, leid jord i drift og jord ute av drift pr. kommune. Størrelsen på hver sirkel representerer antall dekar jordbruksareal for alle aktive landbrukseiendommer registrert i LREG. Jord ute av drift utgjør differansen mellom antall dekar jord fra landbruksregisteret og antall dekar jord det søkes om produksjonstillegg for. Kartet kan inneholde feil som beskrevet i kap. 6.

B - Areal pr. underregion

Kartet er landsdekkende og viser eid jord i drift, leid jord i drift og jord ute av drift pr. landskapsunderregion. Størrelsen på hver sirkel representerer antall dekar jordbruksareal for alle aktive landbrukseiendommer registrert med koordinat i LREG (se kap. 6a). Jord ute av drift utgjør differansen mellom antall dekar jord fra landbruksregisteret og antall dekar jord det søkes om produksjonstillegg for. Kartet kan inneholde feil som beskrevet i kap. 6.

C - %-andel pr. 3 x 3 km rute

Kartet er landsdekkende og viser %-andel jord ute av drift pr. 3 x 3 km ruter. %-andelen viser forholdet mellom samlet jordbruksarealet og jordbruksareal i drift innenfor en 3 x 3 km rute. Dette gir en ganske detaljert oversikt over områder der en stor andel av jordbruksarealet er ute av drift. Kartet kan inneholde feil som beskrevet i kap. 6.

D - Areal pr. landbrukseiendom

Kartet viser jord pr. landbrukseiendom (da), eid jord i drift pr. landbrukseiendom (da) og leid jord i drift pr. landbrukseiendom (da) for et eksempelområde i Nord-Norge. De landbrukseiendommer der det verken er eid jord i drift eller leid jord i drift fremstår som landbrukseiendommer ute av drift. Kartet gir således et nyansert bilde på hvor jordbruksarealene holdes i hevd og hvor det er stor nedgang i jordbruksvirksomheten. Kartet kan inneholde feil som beskrevet i kap. 6.

E - Manglende koordinater for landbrukseiendommer pr. kommune

Kartet viser antall landbrukseiendommer og %-andelen av totalt antall landbrukseiendommer i hver kommune som ikke er koordinatfestet. Kartet peker med andre ord på de kommuner der vi på grunn av en stor andel landbrukseiendommer uten koordinat må være forsiktige med å bruke datamaterialet i analyser og kartpresentasjoner.

F - Manglende koordinater for driftsenheter pr. kommune

Kartet viser antall driftsenheter og %-andelen av totalt antall driftsenheter i hver kommune som ikke er koordinatfestet. Kartet peker med andre ord på de kommuner der vi på grunn av en stor andel driftsenheter uten koordinat må være forsiktige med å bruke datamateriale fra PTR i analyser og kartpresentasjoner.

VEDLEGG 1

A) INNHOLDET I LANDBRUKSREGISTERET

Landbruksregisteret er et landsdekkende register over landbrukseiendommer, driftsenheter i jordbruket, eiere og brukere. Nedenfor er en oversikt over de opplysningene som er med i Landbruksregisteret:

Landbrukseiendom

Hovednummer (kommunenr, gardsnr, bruksnr og festenr).

Eiendommens navn

Eiendommens areal fordelt på jordbruksareal, produktivt skogareal og annet areal.

Koordinater for landbrukseiendommens driftssenter

Driftsenhet i jordbruket

Hovednr og løpenr

Jordbruksareal i drift i alt

Person

Fødselsnr / organisasjonsnummer (for juridiske personer)

Navn og adresse

Persontype

Tilknytning til landbrukseiendom som eier/bruker

Produsentnr

Organisasjonsnummer (for fysiske personer registrert med enkeltmannsforetak) nytt fra høsten 1997

Grunneiendom

Identifikasjonsnøkkel

Tilhørighet til landbrukseiendom (hovednummer)

Etableringdato, Skyld, og kode for bruk av grunn for enheter som er lagt inn direkte fra GAB

B) DATAMODELL FOR LANDBRUKSREGISTERET

Sammenhengen mellom de ulike objektklasser er en viktig del av landbruksregisteret. Disse sammenhengene er vist i figur 3 (datamodell). Denne figuren viser også hvordan de ulike datakilder knyttes til enhetene i landbruksregisteret.

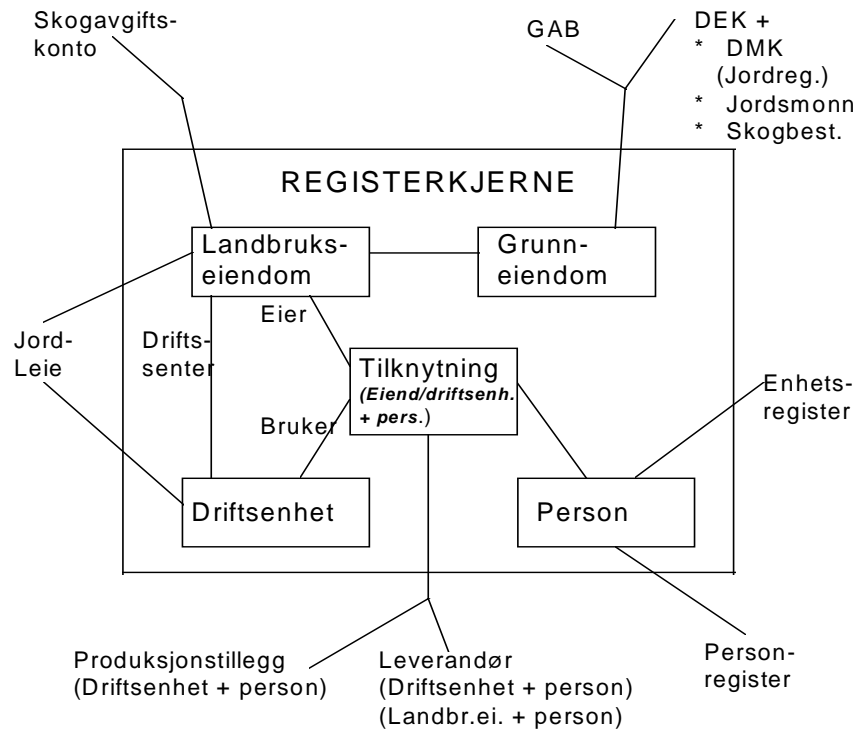
Skogavgiftskonto vil alltid være knyttet til en landbrukseiendom.

En landbrukseiendom kan omfatte 1 eller flere grunneiendommer. Via grunneiendom kan en koble til data fra GAB og DEK (digitalt eiendomskart).

Opplysninger fra søkere og leverandører kobles opp via «tilknytninger». Det betyr at de som søker/leverer produkter i sitt navn må knytte produksjonen til en landbrukseiendom/driftsenhet.

Personer kan kobles mot det sentrale personregisteret ved hjelp av fødselsnummer. På tilsvarende måte kan juridiske personer kobles til enhetsregisteret ved hjelp av organisasjonsnummer.

Den viktigste kilden for oppdatering av brukere og jordbruksareal i drift er søknadene om produksjonstillegg med automatisk oppdatering fra registreringsrutinen. En gang i året oppdateres en kode for aktivitet. Etter denne oppdateringen går det fram av registeret hvilke eiere og brukere som har vist aktivitet siste året gjennom søknad om tilskott, leveranse av slakt, eller gjennom aktivt medlemskap i landbrukets organisasjoner

Figur 3: Datamodel for landbruksregisteret

C) DEFINISJONER

Landbrukseiendom

er definert som en eiendomsenhet som er benyttet eller kan benyttes til jord- eller skogbruk. Alt som tilhører samme eier i samme kommune, hører til samme landbrukeiendom uten hensyn til om den omfatter flere matrikkelnr (grunneiendommer).

Unntak fra dette må bygge på forvaltningsvedtak i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Et absolutt krav for å kunne få betegnelsen "landbrukseiendom" er at eiendommer har et arealgrunnlag utover det som trengs for den nødvendige bebyggelse samt areal til adkomst og avløpsgrunn (det må være mer enn en tomt). En landbrukseiendom kan bestå av en eller flere grunneiendommer med dens teiger og tilhørende rettigheter på/over fremmed grunn. Ved egne matrikulerte jordsameier kan en landbrukseiendom også ha hjemmel til en ideell del av en grunneiendom.

Sameieteiger som er tinglyst med eget gardsnr og bruksnr, og som i samsvar med reglene for skogavgift har fått tildelt egen skogavgiftskonto, skal registreres som landbrukseiendom i

Landbruksregisteret. De som deltar i sameiet vil da også finnes som eiere av egne landbrukseiendommer.

Landbrukseiendommen er bygget opp omkring en eiendomsrett som er hjemlet en eller flere eiere, og da med eiers juridiske såvel som fysiske råderett. Dersom det hefter så sterke bruksretter til en eiendom at det opprettes eget grunnboksblad for bruksretten, skal dette betraktes som en landbrukseiendom. Eieren kan være en vanlig person eller en juridisk person med den nødvendige råderett over grunn.

Det forutsettes at skogsdrift (skogavgiftskonto) knyttes direkte til landbrukseiendommene og at det derfor ikke er med noen driftsenhet for skogbruket i Landbruksregisteret.

Omfang:

Landbruksregisteret skal ha med alle landbrukseiendommer *med minst 5 dekar jordbruksareal og/eller minst 25 dekar produktivt skogareal*. Disse landbrukseiendommene skal være med uansett om det foregår landbruksaktivitet eller ikke. Mindre landbrukseiendommer som er grunnlag for gartneri eller husdyrhold, skal også være med når produksjonsomfanget oppfyller minimumsgrensene som ble benyttet ved landbrukstelingen i 1989.

I tillegg skal landbruksregistret ha med landbrukseiendommer som ikke oppfyller minimumskravene hverken for areal eller produksjonsomfang, men som er med i jordregisteret, skogavgiftssystemet, produksjonstilleggssystemet eller leveranseregisteret for slakt.

Identifikasjon:

Landbrukseiendommene identifiseres med hovednr. Det består av kommunenummer, gardsnummer, bruksnummer og festnummer på samme måten som den offisielle identifikasjonen av grunneiendommer i GAB.

For landbrukseiendommer som består av flere grunneiendommer, skal en ha valgt garsnr/bruksnr/festenr for den grunneiendommen som er mest representativ for stedfesting av landbrukseiendommen. For landbrukseiendommer med tun, skal stedfestingen og dermed hovednummeret knyttes til tunteigen. Når det ligger flere gnr/bnr på hovedteigen/tunteigen skal en søke etter den geografiske adressen til gardsnavnet, og velge gnr/bnr etter dette.

For landbrukseiendommer hvor det ikke er holdepunkt for noe annet, kan en velge det laveste gnr/bnr som hovednummer.

Hovednummeret som nå er tildelt den enkelte landbrukseiendommen, skal som hovedregel ikke endres med mindre det blir foretatt ommatrikulering (ved kommuneregulering o.l.). I en overgangsperiode er det likevel adgang til å velge nytt hovednr når det åpenbart er valgt feil.

Hovednummeret må i alle tilfelle finnes som identifikasjonssøkkel for eksisterende grunneiendom i GAB. Hvis hovednummeret blir borte ved sammenføring o.l., må det velges nytt hovednr. Normalt skal hovednummeret være valgt slik at det er dette som blir bruket etter en eventuell sammenføring.

Driftsenhet i jordbruket

Definisjon:

En driftsenhet i jordbruket defineres som en virksomhet (bedrift) med jordbruksdrift. Hver driftsenhet skal ha identifikasjonsmessig tilknytning til en bestemt landbrukseiendom, men driftsenheten skal omfatte alt som drives sammen, medregnet leid areal og uansett om arealet ligger i en eller flere kommuner.

Driftsenheten i jordbruket er sammenfallende med tilskuddsenheten etter reglene for produksjonstillegg. Utfyllende retningslinjer som gjelder for tilskuddsenheten gjelder derfor også for driftsenheten i Landbruksregisteret. Fullstendig definisjon av driftsenheten finnes derfor i rettleidingen til regelverket for ordningen med produksjonstillegg i jordbruket.

Dersom en driftsenhet omfatter flere landbrukseiendommer, skal identifikasjonsmessig tilknytning skje etter følgende retningslinjer:

- Primært skal driftsenheten knyttes til en landbrukseiendom som har våningshus og nødvendige driftsbygninger.
- Dersom det er våningshus og/eller driftsbygninger på flere enn en av landbrukseiendommene, skal driften knyttes til landbrukseiendommen der driftssenteret ligger.

Ved vurdering av hvor driftssenteret ligger, skal følgende legges til grunn:

-Er driften helt eller delvis basert på husdyrproduksjon, knyttes enheten til den eiendommen der den viktigste driftsbygningen er plassert. For bruk med planteproduksjon ligger driftssenteret primært der produktene blir lagret eller tørket, sekundært der redskapen blir oppbevart. Er det tale om veksthus, ligger driftssenteret likevel alltid der størstedelen av veksthusarealet er.

- Dersom det ikke kan utpekes noe driftssenter for driftsenheten, skal den knyttes til den landbrukseiendommen som har størst jordbruksareal.

Unntaksvis kan det registreres to eller flere driftsenheter med tilknytning til samme eiendom. Dette gjelder bl.a. fellesfjøs som går inn under reglene for mer omfattende samdrift ved søknad om produksjonstillegg. Slike samdrifter regnes som egne driftsenheter og knyttes til den eiendommen hvor den viktigste driftsbygningen er plassert.

Pelsdyrhold som er etablert på leid grunn av en bruker som ikke har egen landbrukseiendom, skal regnes som egen driftsenhet i tilknytning til den eiendommen hvor pelsdyrgarden er plassert. Hvilke unntak som ellers skal gjelde, bestemmes til enhver tid ut fra regelverket for produksjonstillegg.

Omfang:

Landbruksregisteret har som målsetting å få med alle driftsenheter som omfattes av offisiell jordbruksstatistikk. Det vil si driftsenheter med minst 5 dekar jordbruksareal i drift. Utover dette skal Landbruksregisteret ha med alle driftsenheter som inngår i rutiner hos de som bruker registeret. Dette vil gjelde:

- Driftsenheter med salg av landbruksprodukter (herunder leveranse av slakt).
- Driftsenheter som er berettiget til produksjonstillegg.

Identifikasjon:

Driftsenheten identifiseres med hovednummer + driftsløpenummer. Driftsløpenummeret tas med fordi det unntaksvis kan forekomme flere driftsenheter knyttet til samme landbrukseiendom. Dette løpenummeret settes til null for hovedenheten for hver eiendom. Eventuelle tilleggsheter numrerer fra 1 og oppover. Hver av tilleggsdriftsenhetene beholder sitt løpenummer så lenge den eksisterer.

Driftsenhetens identifikasjon blir da:

Kommunennummer, gardsnummer, bruksnummer, festenummer og løpenummer.

Arealopplysninger for landbrukseiendom

Arealopplysninger på eiendomsnivå skal bygge på økonomisk kartverk og jordregister. Både jordbruksareal, produktiv skog og annet areal er definert på en slik måte at de kan tas direkte ut av dette datagrunnlaget.

All endring av arealer skal rapporteres fra landbrukskontorene. Endringer som rapporteres, skal dokumenteres på landbrukskontorets arbeidskopi av økonomisk kartverk og bygge på de samme saksbehandlingsrutiner og retningslinjer som gjelder for oppdatering av ØK og Jordregister.

Driftsplandata for skogbruket kan benyttes for oppdatering av arealet av produktiv skog når det ikke foreligger oppdatert ØK/Jordregister.

Historikk og oppdatering

Landbruksregisteret ble etablert på grunnlag av eksisterende datakilder. Den første versjonen bygde på data fra Produsentregisteret og søknadene om produksjonstillegg pr 31.7.1989 og pr 31.7.1990.

En samordning med datagrunnlaget i skogavgiftssystemet pågikk over lengre tid og kan oppfattes som fullført i 1993.

Det ble foretatt massiv oppdatering av hjemmelshavere fra GAB i 1992. Datagrunnlaget bestod av situasjonen i GAB i juni 1991 samt hjemmelsovergang for perioden 15.6.91 til 15.6.92. Deretter ble det månedvis oppdatering.

Fra årsskiftet 1991/92 kom en i gang med årlig oppdatering av status (levende /død) og kontroll av adresse i forhold til Personregisteret. Denne oppdateringen ble senere halvårlig.

I Ved årsskiftet 1995/96 ble landbruksregisteret utvidet med koordinater for landbrukseiendommenes driftssenter og med relasjoner mellom landbrukseiendommer og grunneiendommer. Datagrunnlaget for dette ble hentet fra GAB.